

Motion till riksdagen 2020/21:617

av **Solveig Zander (C)**

Underlätta för företag att lämna in årsredovisningar i tid

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda avkriminalisering av för sent inlämnade årsredovisningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ett nytt system för förseningsavgifter i förhållande till omsättning och förseningens längd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Idag uppgår arbetslösheten till över en halv miljon människor i Sverige. Covid-19-pandemin har visat hur viktigt det är att underlätta för Sveriges små och medelstora företag, eftersom det i förlängningen möjliggör ökad tillväxt, bättre ekonomi, fler arbetstillfällen och ökad välfärd i Sverige. Redan innan pandemin krävde Centerpartiet ett bättre företagsklimat. Av Centerpartiets vallöfte framgår att det måste finnas förutsättningar för fler och växande små och medelstora företag. Det måste bli enklare och tryggare att starta och driva företag. Som ett led i att förenkla företagsklimatet i Sverige, behövs därför sent inlämnad årsredovisning avkriminaliseras. Det är idag brottsligt att lämna in årsredovisningen sent, och det kan leda till bokföringsbrott av normalgraden. Straffpåföljd för det motsvarar maximalt 2 års fängelse. Straffrättsligt likställs det med vållande till annans död då det ger maximalt två års fängelse. Det är inte rimligt!

Det kan konstateras att över 10 000 företagare lämnar in årsredovisningen sent varje år. Det har skett en markant ökning de senaste åren enligt Ekobrottsmyndigheten. Enkelt uttryckt är tusentals företagare brottslingar i Sverige och riskerar att lagföras för brott. Ett brott som ger fängelse upp till två år. Något som företagaren förmodligen inte ens vet eller känner till.

Flera studier, bland annat ”Den försenade årsredovisningens orsaker”, från Linné-universitetet, utgiven 2020, antyder att förseningen ofta beror på företagsledningens allmäntillstånd. Det kan vara sjukdom, stress, företagsledningens bristande kunskap kring regelverk, bokföring/företagande, konflikter mellan företrädare och bokförare, mm. Det är alltså dessa orsaker som kan generera fängelse upp till två år. En företagare som döms till fängelsestraff riskerar, utöver fängelsevistelsen, att inte få jobba med myndigheter och internationella företag eller inom branscher där säkerhetsklassning krävs eftersom de lagförs för en kriminell handling.

Årsredovisningens syfte är att ge en ögonblicksbild av företagets ekonomi till olika intressenter så som långgivare, kreditgivare, investerare, myndigheter mm. Det kan konstateras att de flesta försenade årsredovisningarna upptäcks och lagförs många år efter brottstillfället. Förenklat uttryckt så innebär det alltså att bestraffningen för förseningen kommer långt efter att förseningen uppstått. Det hade varit önskvärt med ett omedelbart alarm eller påminnelse som uppmärksammar företagsledningen på att årsredovisningen är sen. På så sätt kan inlämnandet snabbare rättas till. Om så kunde ske, så uppfylls årsredovisningens syfte snabbare och en större samhällsnytta uppnås.

Det finns således flera incitament att snabbt larma när en årsredovisning är sen. Dessutom finns incitament att se över hur företrädaren bestraffas. Kriminaliseringen av försent inlämnade årsredovisningar tycks inte få fler företrädare att lämna in årsredovisningen snabbare. Straffpåföljden har ingen verkan. Kanske helt enkelt beroende på att företagaren är omedveten om förseningen. Kan det bero på all administration, regelkrångel, alla regelverk som ska uppfyllas eller att företagaren hanterar så många utmaningar att inte förstår allvaret med att de ska inlämna årsredovisningen.

Det vore mycket effektivare och bättre att företagsledningen blev påmind om förseningen tidigt, alltså direkt när förseningen uppstår. De kunde få en ekonomisk sanktion, t ex en förseningsavgift om 10 000 kr som tas ut vid första månadens försening. För varje kommande månad kan en förseningsavgift om 5 % av föregående årsomsättning tas ut (med minsta belopp på t ex 20 000 kr). Det skulle ge effekt om bolaget fick en omedelbar alarmering. Fler företagare skulle tveklöst lämna in årsredovisningen snabbare. Företag styrs ofta av ekonomiska incitament, vilket alla känner väl till. En ”bieffekt”, om man kan kalla det så, skulle även innebära att staten skulle få in flera miljarder kronor extra på förseningsavgifterna. Förslaget skulle ge och visa på ett rättvist företagsklimat i Sverige då alla företagare fick samma bestraffning. I dagsläget är det bara ett par procent av de företag som lämnar in årsredovisningen försent som lagförs för förseningen. Det framstår som väldigt godtyckligt och orättvist. Det krävs, förutom upptäckten, nämligen en brottsanmälan från en myndighetsperson. Något som inte är obligatoriskt, eller tvingande, och därför inte alltid verkställs.

Vid en enkätundersökning som utförts bland Sveriges små och medelstora företag, där 1 000 företag svarat på en enkät via Facebook, så har 92 % ansett att förslaget om införandet av en påminnelse och förseningsavgift, är bättre än det som idag. 98 % av företagen tyckte att sent inlämnad årsredovisning skulle avkriminaliseras. Även Advokatsamfundet och FAR (branschorganisationen för redovisningskonsulter, revisorer och skatterådgivare) har gemensamt kritiserat nuvarande regelverk. De hävdar och önskar också en lagändring, där för sent inlämnad årsredovisning avkriminaliseras.

Det är hög tid att lyssna på företagen och underlätta för Sveriges företagare för vi behöver fler jobbskapare. Fler arbetstagare behöver ett jobb att gå till varje dag, gå

tillbaka till eller få ett första jobb. Sveriges välfärd måste komma på fötter och öka. Ovanstående lagändring medverkar till det.

Solveig Zander (C)